

เทศน์ปุจฉา - วิสัชนา

มิลินทปัญญา

มรรค • ผล • นิพพาน

294.31

ค144ท

2564

วพุทธสิกสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

สารบัญ

หน้า

บทนำมิลินทปัญหา	๑๕
ปณามคาถานอบน้อมพระรัตนตรัยของพระติปิฎกจุฬารัตนเถระ	๒๗
พุทธทำนายพระเจ้ามิลินท์	๒๙
พรรณาพระนครของพระเจ้ามิลินท์	๓๒
บุพพกรรมของบุคคลทั้ง ๒	๓๔
พระเจ้ามิลินท์เสด็จไปหาครูทั้ง ๖	๓๙
พระอรหันต์ขึ้นไปเชิญมหาเสนาเทพบุตร	๔๑
พระอรหันต์มอบให้พระโรหณเถระเจ้าได้เป็นธุระ ทรมานนาคเสนกุมารเพื่อให้บรรพชา	๔๔
มหาเสนาเทพบุตรจตุรจากเทวโลก	๔๖
พระโรหณเถระเจ้านำนาคเสนกุมารมาเพื่อจะให้บรรพชา	๔๙
นาคเสนกุมารบรรพชา	๕๒
พระนาคเสนไปเรียนธรรมกับพระธรรมรักขิต	๕๖
พระอรหันต์ร้อยโกฏิให้ทูตไปตามพระนาคเสน	๕๙
พระเจ้ามิลินท์เสด็จไปถามปัญหาพระอายุบาล	๖๐
พระนาคเสนไปถึงอสททชยบริเวณ	๖๓
พระเจ้ามิลินท์ตกพระทัยกลัว ในเมื่อได้ทรงสดับกิตติศัพท์ของพระนาคเสน	๖๕
พระเจ้ามิลินท์เสด็จไปหาพระนาคเสน	๖๖

ไขข้อข้องใจในมรรค

ปฏิกัจจนวรายามกรณปัญหา ถ้ามถึงสาเหตุที่ควรให้รีบทำเสียก่อน	๗๒
อุปมาการชุดน้ำ	๗๓
อุปมาการไถนา	๗๓
อุปมาการทำสงคราม	๗๔

ศีลลักษณะปัญหา ตามลักษณะศีล	๗๕
อุปมา ๕ อย่าง	๗๖
สัทธาลักษณะปัญหา ตามลักษณะศรัทธา	๗๘
อุปมาพระเจ้าจักรพรรดิ	๗๙
อุปมาบุรุษผู้ข้ามแม่น้ำ	๘๐
วิริยะลักษณะปัญหา ตามลักษณะวิริยะ	๘๒
อุปมาเรือนที่จะล้ม	๘๒
อุปมาพวกเสนา	๘๓
สติลักษณะปัญหา ตามลักษณะสติ	๘๔
อุปมานายคลังของพระราชา	๘๕
อุปมานายประตูของพระราชา	๘๖
สมาธิลักษณะปัญหา ตามลักษณะสมาธิ	๘๗
อุปมากลอนแห่งเรือนยอด	๘๗
อุปมาพระราชา	๘๘
ปัญญาลักษณะปัญหา ตามลักษณะปัญญา	๘๙
อุปมาผู้ส่องประทีป	๙๐
สติอาการปัญหา ตามสติเกิดแต่อาการเท่าไร	๙๑
สัตตโพชฌงค์ปัญหา ตามเรื่องโพชฌงค์ ๗	๙๔
ไขข้อข้องใจในผล	
ธัมมสันตติปัญหา ตามความสืบทอดแห่งธรรม	๙๘
สุขเวทนาปัญหา ตามเรื่องสุขเวทนา	๑๐๑
อุปมาก้อนเหล็กแดงและหิมะ	๑๐๑
นามรูปปฏิสนธิคณปัญหา ตามการถือปฏิสนธิแห่งนามรูป	๑๐๓
อุปมาด้วยผลมะม่วง	๑๐๔

อุปมาด้วยไฟไหม้	๑๐๕
อุปมาด้วยประทีป	๑๐๖
อุปมาเรื่องหมั่นเด็กหญิง	๑๐๗
อุปมาด้วยนมสด	๑๐๘
นามรูปปัญหา ถามเรื่องนามรูป	๑๐๙
อรรถานปัญหา ถามมูลเหตุแห่งกาลทั้ง ๓	๑๑๐
ปริมโกฏิปัญหา ถามที่สุดเบื้องต้นแห่งสงสาร	๑๑๑
อุปมาด้วยพีช	๑๑๒
อุปมาด้วยแม่ไก่	๑๑๒
อุปมาด้วยกงรถ	๑๑๓
โกฏิปริมปัญหา ถามความปรากฏแห่งที่สุดเบื้องต้น	๑๑๔
สังขารชายนปัญหา ถามถึงความเกิดขึ้นแห่งสังขาร	๑๑๖
ภวันตสังขารชายนปัญหา ถามถึงความมีขึ้นแห่งสังขารที่ไม่มี	๑๑๗
อุปมาพระราชมณเฑียร	๑๑๗
อุปมาด้วยต้นไม้	๑๑๘
อุปมาด้วยช่างหม้อ	๑๑๘
อุปมาด้วยพิน	๑๑๙
อุปมาด้วยไฟ	๑๑๙
อุปมาด้วยแก้วมณี	๑๒๐
อุปมาด้วยกระจกเงา	๑๒๑
กัมมนานากรรมปัญหา ถามเหตุต่าง ๆ กันแห่งกรรม	๑๒๒
ปัญจายตนกัมมนิพพัตตปัญหา ถามการเกิดแห่งอายตนะ ๕	๑๒๓
อัสสตปัญหา ถามเรื่องการทำบาปทำบุญ	๑๒๔
นจสังกมติปฏิสันธิคชนปัญหา ถามถึงความไม่ก้าวย่างไปแห่งผู้จะเกิด	๑๒๕
สังกมนปัญหา ถามถึงการก้าวไปแห่งสภาพ	๑๒๗

กัมมผลัตถิภาวปัญหา ถามถึงที่อยู่แห่งผลกรรม	๑๒๙
อุปัชฌานนปัญหา ถามถึงความรู้สึกของผู้จะเกิดอีก	๑๓๐
อัสสุปัญหา ถามถึงความต่างกันแห่งน้ำตา	๑๓๑
รสปฏิสังเวทปัญหา ถามถึงความต่างกันแห่งผู้เสวยรส	๑๓๒
สังสารปัญหา ถามเรื่องสังสาร	๑๓๓
จิรกตสรวณปัญหา ถามถึงเหตุที่ให้ระลึกถึงสิ่งที่ล่วงแล้วได้	๑๓๔
วณณคตปัญหา ถามถึงวรรณะฐานฐานของผู้ไปเกิดในโลกอื่น	๑๓๕
อุปมาด้วยการทำนา	๑๓๗
อุปมาด้วยการจุดประทีป	๑๓๗
อุปมาด้วยกระจก	๑๓๘
ปาปปัญญพหุตตรปัญหา ถามถึงความมากกว่ากันแห่งปাপและบุญ	๑๔๐
ชานอชานปัญหา ถามถึงการทำบาปแห่งผู้ไม่รู้	๑๔๑
อุตตรกฐปัญหา ถามถึงผู้ที่ไปอุตตรกฐทวีปและสวรรค์	๑๔๒
อัสสาสปัญหา ถามเรื่องเกี่ยวกับลมหายใจ	๑๔๓
สมุททปัญหา ถามว่าอะไรเป็นสมุทร	๑๔๔

ไขข้อข้องใจในนิพพาน

นปฏิสันถิณณชานนปัญหา ถามความรู้สึกของผู้ไม่เกิดอีก	๑๔๗
ปัญญานิรุชณนปัญหา ถามที่ดับปัญญา	๑๔๙
อุปมาผู้จุดประทีป	๑๕๐
อุปมาการเขียนเลข	๑๕๐
อุปมาโองน้ำ	๑๕๑
อุปมารากยา	๑๕๑
อุปมาผู้ถือลูกธนู	๑๕๒
ปรินิพพานปัญหา ถามเรื่องปรินิพพาน	๑๕๓

เวทคุปปัญา ทามเรื่องผู้ถึงเวทย์	๑๕๕
นิโรธนิพพานปัญา ทามถึงเรื่องนิโรธนิพพาน	๑๕๙
นิพพานลภณปัญา ทามเรื่องการได้นิพพาน	๑๖๐
นิพพานสุขภาวชาวนปัญา ทามเรื่องรู้จักความสุขในนิพพาน	๑๖๑
พุทฺธนิทฺสสนปัญา ทามเรื่องที่อยู่ของพระพุทฺธเจ้าที่ปรินิพพาน	๑๖๒
กายอัปปิยปัญา ทามถึงความรักร่างกายแห่งบรรพชิต	๑๖๓
อนาคตปัญา ทามเรื่องการดับทุกข์ใน ๓ กาล	๑๖๕
อุปมาป้องกันภัยจากข้าศึก	๑๖๖
อุปมาป้องกันความกระหายน้ำ	๑๖๗
ปัญญาวิเสสปัญา ทามความวิเศษแห่งปัญญา	๑๖๙
มานัตตภาวปัญา ทามความต่างกันแห่งวิญญูญาณเป็นต้น	๑๗๐
อรุปวัตถภาวทุกกรปัญา ทามถึงเรื่องสิ่งที่ยากของพระพุทฺธเจ้า	๑๗๑
ไขข้อข้องใจในเมณฑกปัญา	
สัทธัมมอันตรธานปัญา เรื่องอายุพระพุทฺธศาสนา ๕,๐๐๐ ปี	๑๗๔
อุปมาดังสระน้ำ	๑๗๖
อุปมาเหมือนกองไฟใหญ่	๑๗๗
อุปมาเหมือนกระจก	๑๗๘
อันตรธาน ๓ ประการ	๑๗๙
สัพพัญญุตปัญา ทามเรื่องสำเร็จสัพพัญญุตญาณ	๑๘๐
พระเทวทัตกลิ้งก้อนศิลา	๑๘๓
ยกอุปมาขึ้นเปรียบเทียบ	๑๘๔
มัจจุปาสามุตตกปัญา ทามเรื่องพ้นจากบ่วงมรณะ	๑๘๖
เสฏฐธัมมปัญา ทามถึงธรรมอันประเสริฐสุด	๑๙๑
อุปมาพระราชโอรส	๑๙๔

พุทธสัพพัญญูสยปณามปัญหา	ถามเรื่องความเป็นสัพพัญญูของพระพุทธเจ้า	๑๙๕
อิทธิกัมมวิปากพลวตราบปัญหา	ถามถึงอำนาจฤทธิ์และกรรม	๑๙๗
เมตตานิสังสปัญหา	ถามเกี่ยวกับอานิสงส์เมตตา	๑๙๙
ชีณาสวากายนปัญหา	ถามถึงความไม่กลัวแห่งพระชีณาสพ	๒๐๒
มัคคอุปปาตปัญหา	ถามเรื่องพระพุทธเจ้าทรงกระทำทางให้เกิด	๒๐๕
ปฏิปทาโทสปัญหา	ถามถึงโทษแห่งปฏิปทา	๒๐๗
นิปปัญจปัญหา	ถามถึงธรรมที่ไม่ให้เนิ่นช้า	๒๑๐
คิหิอรหัตตปัญหา	ถามถึงความเป็นพระอรหันต์แห่งคฤหัสถ์	๒๑๓
ทวิพุทธานุปาตปัญหา	ถามถึงเหตุที่ไม่มีพระพุทธเจ้า เกิดขึ้นพร้อมกัน ๒ พระองค์	๒๑๕
คิหิปปพัชชิตสัมมาปฏิบัติปัญหา	ถามเรื่องสัมมาปฏิบัติ ของคฤหัสถ์และบรรพชิต	๒๑๘
อรหโตกายิกเจตสิกเวทนา	ถามเรื่องเวทนาทางกายทางใจ ของพระอรหันต์	๒๒๐
อภิสมยันตรายกรปัญหา	ถามเรื่องอันตรายแห่งการสำเร็จธรรม ของคฤหัสถ์ผู้ปาราชิก	๒๒๓
อรหโตสดีสัมโมหปัญหา	ถามถึงความเพลอสติของพระอรหันต์	๒๒๖
นิพพานัสสอติภาวปัญหา	ถามถึงความมีอยู่แห่งนิพพาน	๒๒๘
กัมมชากัมมชปัญหา	ถามถึงสิ่งที่เกิดจากกรรมและไม่เกิดจากกรรม	๒๓๒
ทุกรการิกปัญหา	ว่าด้วยการทรงทำทุกกริยา	๒๓๓
กาลากาลมรณปัญหา	ถามถึงกาลมรณะ อกาลมรณะ	๒๔๐
เอกกัจจาเนกัจจานังรัมมาภิสมยปัญหา	ถามถึงการสำเร็จธรรมของบุคคล	๒๔๖
นิพพานัสสอทุกขมิสสภาวะปัญหา	ถามถึงความไม่เจือทุกข์แห่งพระนิพพาน	๒๔๘
นิพพานปัญหา	ถามเรื่องนิพพานโดยรูปพรรณสัณฐาน	๒๕๑

นิพพานสังจิกรณปัญหา ถามเรื่องการกระทำให้แจ้งนิพพาน	๒๕๖
สภาวะแค้นนิพพาน	๒๕๗
วิธีกระทำให้แจ้งนิพพาน	๒๕๘
นิพพานัสสปฏิฐานปัญหา ถามถึงที่ตั้งนิพพาน	๒๖๑
ปัญหาที่ ๘ เอาอนุมาณปัญหา ถามเรื่องสิ่งที่ควรรู้ด้วยอนุมาณ	๒๖๓
อุปมาธรรมนคร	๒๗๑
อุปมาลูกคลื่นในมหาสมุทร	๒๗๔
อุปมาพระยาเขาหิมพานต์	๒๗๖
อุปมาเมฆฝนท่าใหญ่	๒๗๘
อุปมารอยพญาช้าง	๒๘๐
อุปมาพญาราชสีห์	๒๘๑
อุปมาแม่น้ำใหญ่	๒๘๒
อุปมากลีนดอกไม้	๒๘๓

ปัจฉิมบทพระเจ้ามิลินท์

ปัจฉิมบทพระเจ้ามิลินท์ เกิดเหตุอัศจรรย์ในวันทีปฐจาวิสัยนาจบแล้ว	๒๘๖
รายนามผู้สนับสนุนจัดเทศน์ปฐจา - วิสัยนา มิลินทปัญหา	
และจัดพิมพ์หนังสือมิลินทปัญหา มรรค ผล นิพพาน	๒๘๕